

MA

FARKASNÉ POCSAI BLANKA, a 8-as választókerület (Újszeged) képviselője 17 órától a Fő Fásori Általános Iskolában fogadóórát tart, melyen az elmúlt egy év mérlegét vonja meg. Vendégei: dr. Bartha László polgármester és Rákos Tibor, a terület országgyűlési képviselője. A fogadóóra előtt 16,30 órakor csatornázási lehetőségekről tart tájékoztatót a képviselőnő.

DR. TÍMÁRNÉ HORVÁTH MAGDOLNA, a 25-ös választókerület (Tápe) képviselője fogadóórát tart 14 és 16 óra között a tápéi ügyfélszolgálaton (Honfoglalás u.). Vendége dr. Hajdú Péter ügyvéd.

A MUNKÁSPÁRT szeged-alsóvárosi alapszervezete 16 órai kezdettel taggyűlést tart a Szeged-Állomás éttermében.

HOLNAP

DR. ZLEHOVSZKY ILONA, a Munkáspárt jogtanácsosa 13–15 óráig ingyenes jogi tanácsadást tart a Munkás Művelődési Otthonban (Fő fasor 9.).

Szeri vallomások

Munkatársunktól

Ma este 22.30 órától vetíti a Globe-TV a Szeri vallomások (avagy Beszédessétek az Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékparkban) című riportfilmet. *Pacsika Emilia* szerkesztő-riporter és *M. Kovács Zoltán* operatőr filmjében megszólal *Trogmayer Ottó*, nyugalmazott múzeum-igazgató, *Széchenyi-díjas* régész, *Bereczky Loránd*, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója, a Feszty-körkép Alapítvány kuratóriumának elnöke és *Szabó G. László*, a kuratórium titkára. A műsort szombaton 22.30 órától megismétli a Globe-TV.

Takarékossági vetélkedő

Munkatársunktól

„Takarékoskodj az energiával” címmel rendez játékos vetélkedőt általános iskolások részére október 29-én 14 órától a Dóci Általános Iskola. A gyerekeknek szakemberek tartanak bemutatót a takarékoskodás különböző módjairól, majd a versenyzők játékos vetélkedő útján adhatnak számot ismereteikről. Az általános iskola címe: Dóc, Alkotmány u. 19., telefonszám: 62/270-151.

MA

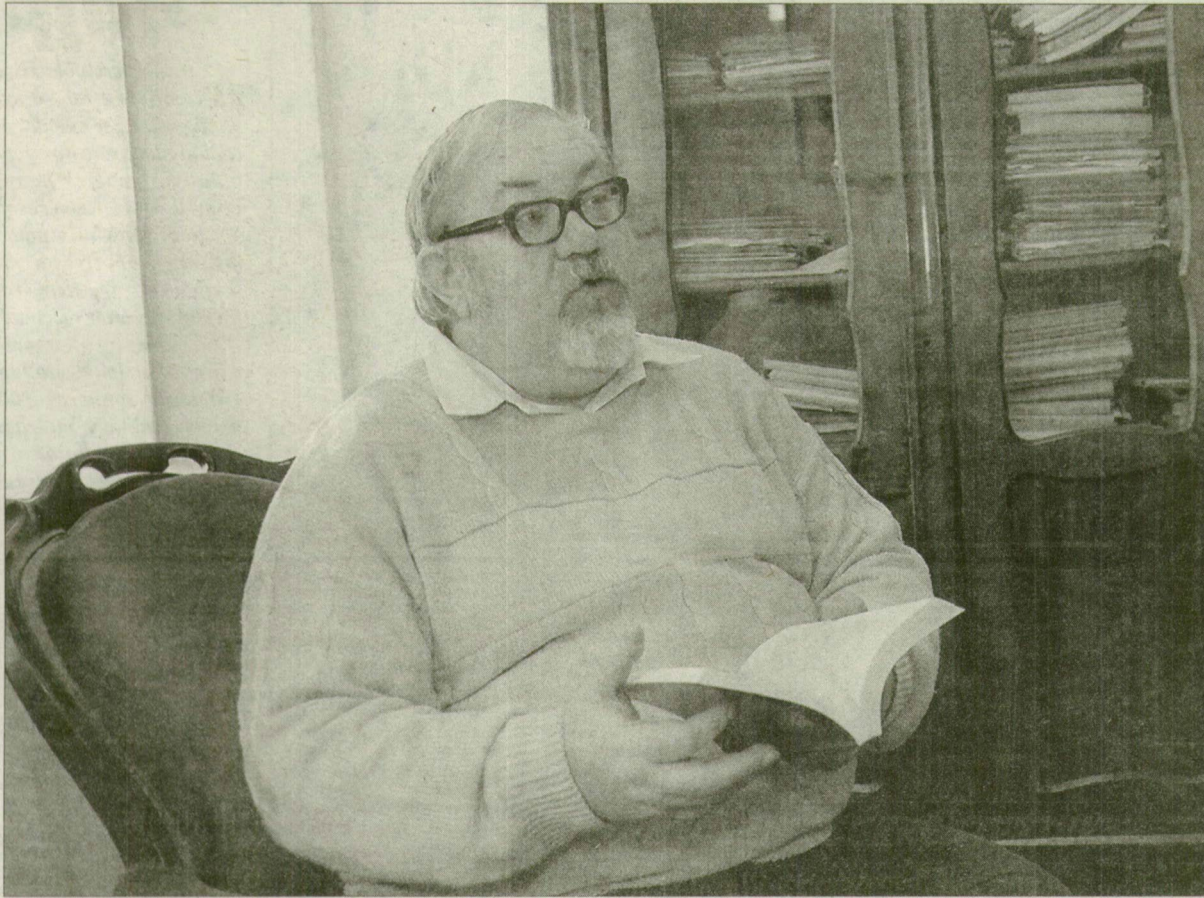
A JUHÁSZ GYULA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT nyugdíjasklubjában (Kossuth L. sgt. 53.) 9 órától rekreációs-klub, valamint Szeri János festőművész kiállítása. Megtekinthető: naponta 14-től 18 óráig.

A SOMOGYI-KÖNYVTÁR I. emeletén 10 órától az új szerzői jogi törvényről dr. Mann Judit, a Neumann Ház szolgálatásairól Bánkeszi Katalin és a kultúra CD-ROM-on, az Arcanum Adatbázis kiadványairól Biszak Sándor tart előadást.

A SZITI EGYESÜLET IFJÚSÁGI IRODÁJÁBAN

Lengyel András Szeged sajtótörténetéről

„Közkatonái a tollnak...”

Lengyel András: – A jó újság mindig hatalmas intellektuális teljesítmény eredménye. (Fotó: Schmidt Andrea)

„Közkatonái a tollnak...” címmel a *Bába és Társai Kiadó gondozásában nemrégiben jelent meg Lengyel András irodalomtörténész Szeged sajtótörténetét az előzményektől 1944-ig feldolgozó könyve. A kötet nemcsak azért tanulságos olvasmány, mert a helyi újságírás kezdetének és virágkorának első modern szemléletű összefoglalását adja, hanem azért is, mert a szegedi sajtótörténetet társadalmi, politikai, gazdasági és irodalomtörténeti aspektusból komplexen elemzi, bemutatja a legmeghatározóbb publikációk pályafutását, a szegedi lapok, lapkisértékek sorsát, és vizsgálja a sajtó és az irodalom kapcsolatát. A szerzővel munkahe-lyén, a Fekete házban beszélgettünk.*

– Miért kezdett sajtótörténettel foglalkozni?

– Sokféle megfontolás eredményeképpen jutottam el a sajtótörténethez, ami ma már kutatási területem része. Hamar rájöttem, hogy a sajtó a társadalom életének egyik fontos szegmense, ezért érdemes foglalkozni vele, figyelni rá. Hét éven át az egyetemi könyvtárban dolgoztam, ahol a folyóiratokkal, napilapokkal való foglalkozás „hivatalt kötelességem” volt. Ott jól megismertem a lapokat, mert a könyvtárnak nagyon jó két világháború közötti anyaga volt, ami szinte tálcán kínálta, hogy az érdeklődésem ebbe az

irányba mozduljon el. Irodalomtörténeti, gondolkodástörténeti témáim is szorosan kapcsolódtak a sajtóhoz, hisz azok a gondolatok, azok az irodalmi művek, amelyek foglalkoztattak, jelentős részben az egykori újságokban jelentek meg. Így automatikusan adódott, hogy magát a hordozó közegét is alaposabban megvizsgáljam.

– Ön szerint melyik volt a szegedi sajtótörténet legpezsgőbb, legizgalmasabb időszaka?

– Ez roppant nehéz kérdés. 1938-ig a szegedi sajtónak több jó korszaka is volt. A századforduló tája mindenképpen nagyon érdekes, jó és pozitív periódus. Már csak azért is, mert meglehetősen gazdag a kínálat színes újságíró egyéniségekből, akik egyúttal írók is. Többféle irányultság, többféle elfoglaltság és mozgalom jelenik meg együtt. Ugyancsak jó szakasz a húszas évek második fele és a harmincas évek eleje, amikor ugyan a szegedi sajtó már kétpólusúvá válik, és a két pólus, a jobb és a baloldal között nincs átjárás, de a Délmagyarország akkoriiban a vidéki sajtó csúcsát jelenti. Azért lehet rendkívül jelentős lap, mert azok az újságírók és azok a tendenciák, amelyek az első világháború előtt több orgánumban szóródtak szét, ekkor egyetlen újságba koncentrálnak. Míg a klasszikus periódusban Juhász Gyula a Szeged és Vidéke munkatársa, Móra pedig a Szegedi Naplóé, ebben az időszakban már együtt dolgoznak a Délma-

gyarországnak. Ez a koncentráció olyan színvonalat hozott, ami az egész vidéki sajtó történetének egyik legnagyobb teljesítménye volt.

– A múlt század végén, a század első évtizedeiben a korszak legnagyobb irodalmárai egyben a legjobb újságírók is voltak, szinte valamennyien dolgoztak napilapok számára is, ma viszont mintha az irodalmárok teljesen kiszorultak a napilapokból. Mit gondol, mi az oka ennek?

– Minimum két nagy okcsoportja van. Az egyik az irodalom megváltozása. Egy posztmodern, relativizáló szöveg egyre kevésbé kívánczik a napilapokba. Míg korábban az irodalom újságírói irodalom volt, ma egyre inkább folyóirat- és könyvirodalom. Az irodalom ezzel falat emel maga és az újság közé, ugyanakkor a sajtón belül is olyan tendenciák kerekedtek felül, amelyek kiszorítják az irodalmat. Az író, mint szociológiai jelenség, mindig önjáró és deviáns, azaz megy a maga feje után – legalábbis bizonyos szint fölött. Ezáltal az újságok, amelyek meghatározott funkciót próbálnak betölteni, egyre nehezebben tudják kezelni őket. A nehezen kezelhetőség miatt a lapok elvesztenek olyan teljesítményeket és olyan újságírói színeket, amelyeket senki más nem tud teljesíteni, csak egy író. Például azt a fajta tárcanovellát, amit Tömörkény István tudott művelni, a legjobb értelemben vett professzionális újságíró sem tudja hozni. Mert egészen

mást tud, mint amit Tömörkény tudott. A régi író újságírók a szorosan vett irodalom túl sok minden mást is tudtak még, ezért nagyon komoly veszteség, hogy ez a típus ma háttérbe szorul. Móra a legnagyobb újságírói hajzában is olyan nyelvet tudott folyamatosan működtetni, ami önmagában, tárgyától függetlenül is érték. Ez nem azonos azzal, hogy a magyar nyelvet valamilyen szinten használni tudjuk. Móra nemcsak kreatív módon volt képes használni, hanem teremteni is tudta a nyelvet. Erre egy újságíró nem képes, csak egy író újságíró.

– Sajtótörténeti kutatásainak milyen tanulságai vannak a mai viszonyokra vonatkozóan?

– Nehéz erről egy-két mondatban beszélni. Az lenne szerencsés, ha Szegeden a kvázi monopóliumot több egymással rivalizáló és érdemi szinten megnyilatkozni tudó lap versenye váltaná fel. A másik alapvető kérdés, amit a sajtótörténeti kutatásaim nyomán hangsúlyozni szeretnék: a jó újság mindig nagyon nagy intellektuális teljesítmény eredménye. Fél kézzel, töredék energiákkal, rutinszerűen nem lehet jó lapot csinálni. Akkor jó egy újság, ha a kiadói hivataltól a szerkesztőtől át a színházi kritikáig mindenki a helyén van, és pontosan tudja, mit, miért kell csinálnia, és mindez egyszóval tud megjelenni. Ez a nagy intellektuális teljesítmény csak akkor érhető el, ha minden körülmény ennek az összjátéknak rendelődik alá.

Hollósi Zsolt

miről írt a DM?

75 éve

Az amerikai húsról

Megírta a Szeged, hogy az illetékes körök azzal foglalkoznak, hogy a mai toronymagasságú húsarak letérésére felhasználják az amerikai fagyasztott húst, amely jelenleg versenyen kívül áll. A budapesti amerikai fagyasztott-hús-akció a várakozáson felül sikerült, amennyiben harminc százalékkal olcsóbban

került piacra, mint a magyar hús. Az amerikai fagyasztott hús intézősége az idei télre várható nagy tömegnyomor miatt akcióját a vidékre is ki akarja terjeszteni. Ez ügyben a főszámvevő, hazaérkezve a fővárosból, a legnagyobb elragadtatás hangján emlékezik meg a fagyasztott hús minőségéről. (1924)

50 éve

Egy diák levele

„Amíg az ifjúmukások és dolgozók az üzemekben megfeszített munkával a többtermeléssel megszilárdítják a nép államát, addig a tanuló ifjúság – példát véve tőlük – az iskola padjaiban jó tanulással építi a szocialista jövőt. Már az iskolaév kezdete óta tanuló körök-

be tömörül, hogy az anyagot még jobban elmélyítse, komolyabban feldolgozza. A diákok szem előtt tartják azt a lenini mondást, hogy az ifjúságnak csak egyetlen feladata van: tanulni. Az öntudatos diákfiatalok híven teljesítik a párt által megszabott kötelességeket.” (1949)

25 éve

Mipel-74

Az ipari elektronika fejlődése adta az indítékot arra, hogy a Hungexpo „Mipel-74” címmel megrendezze az elektronika első hazai seregszemléjét. A magyar kiállítók közül a legnagyobb területet a Videoton és Gamma Művek foglalja el. A Video-

ton kiállításán külön érdeklődésre tarthat számot az R-10-es kisszámtógép. Ez a szocialista országok egységes számtógép rendszerének hat tagja közül a legkisebb, s hazai viszonylatban valószínűleg a legelterjedtebb. (1974)

Kitüntetések

Munkatársunktól

Az 1956-os forradalom 43. és a Magyar Köztársaság kikiáltásának 10. évfordulója alkalmából a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányságon rendezett ünnepségen többen kitüntetések és díjakat vehettek át. *Dr. Ozvald Imre* ezredes és *Subicz István* alezredes belügyminis-teri jutalomban részesült. *Dr. Lukács János* ezredes, megyei főkapitányt kiemelkedő munkáért az országos rendőr-főkapitány kitüntette. *Farkas István* és *Dobó Katalin* közzanalmazottak emléktárgyat kaptak a bel-

ügyminisztertől. *Novák Endre* főtörzsőrmester és *Straub Csabáné* közalkalmazott jutalomban részesült. *Kun Zoltán* főhadnagy, *Ohát Zalán* hadnagy és *Tóth Miklós* törzsőrmester olajvezetékek rongálóiért elfogásáért elismerésben részesült. *Róta Tamás*, a Róta Pakk Kft. ügyvezetője és *dr. Gyömbér László*, a Dél-magyarországi Hírközlési Felügyelet igazgatója a rendőrség munkájának segítéséért tárgyjutalmat vehettek át. Az ünnepségen ezenkívül 17 rendőrt előléptettek, 77-et pedig dicséretben részesítettek.

Vért adtunk a Sajtóházban

DM-információ

Az utóbbi években hagyomány, hogy október vége felé véradást szervezzünk a Sajtóházban.

Évről évre jobban „fertőződik” a közösség, hiszen öt éve, a sajtóházbéli vér-

adás kezdetén nehezen találtunk kollégákat, akik hajlandó voltak segítségre nyújtani karjukat. Tegnap csúcsot döntöttünk, 20-an jelentek meg a klubban véradásra – természetesen önkéntesen.

GYERMEKHÁZBAN (Kálvin tér 6). mini-ovi két-három éveseknek, 15 órától társastánc felsősöknek és középis-kolásoknak, 18-tól műsival. ÉPÍTÉSZ TANÁCSADÁS 15.30 órától 18 óráig a Technika Házában (Kígyó u. 4.). Energiatakarékossági kiállítás hétköznapi 8-tól 18 óráig tekinthető meg. AZ EGÉSZSÉGESEBB ÓVODÁK NEMZETI HÁLÓZATA (Gogol u. 3. III. 305., tel.: 423-474) jogi taná-

csadója dr. Szeles Veronika 16-tól 18 óráig az óvodás gyermekek szülei részére ingyenes jogi tanácsadást tart. A JUHÁSZ GYULA MŰVELŐDÉSI KÖZPONTBAN 15.30 órától x-treme hip-hop dance school, 16 afro jazz, 18-tól „Játssz az életed!” ezoterikus önismereti, önfelkészítő-klub és versmondó stúdió. A BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI KÖZPONTBAN (II. em. 22) 17.30 órakor a

ajánló

„Madarász-klubban” a természetvédelmi törvényről tart előadást dr. Molnár Gyula főiskolai adjunktus, 19 órától „Verhetetlen önmagad” címmel Bornemisza Gergely tart előadást. AZ EXTREME SPORT-ZUGBAN (Gogol u. 29.) 18 órakor „Vulkánok között” címmel diavetítéses előadást tart Pál Molnár Elemér.

AZ SKF HÁZBAN (Kálvária sgt. 4-6.) 18 órától transzcendentális meditáció a

mindennapi életünkben (egészség, boldogság, gazdagság) címmel Csányiné Zsóka előadása.

A SZOTE-KLUBBAN 20 órától rock and roll tánctanfolyam Kalapos József vezetésével. 22 órától UNIVersitas parti. Dj.: Mc.Fresh.

A RÉGI ZSINAGÓGÁBAN (Hajnóczy u. 12) 20.30 órától Bach összes művét tartalmazó CD-sorozat bemutatja. Első: Egyházi kantáták. A programsorozatot Mészáros László a konzervatórium docense nyitja meg.

A JATE-KLUBBAN 21 órakor studentest. Nosztalgabuli újdonságokkal. Házigaz-

da: Varga B. László. A kiste-mben „kökemény” nosztalgia Poór Zsolttal.

A TÚZVARÁZS SÖRÖZŐ ÉS MUSIC KLUBBAN (Londoni krt. 3.) 22 órakor Jumbo Jet buli. Műsorvezető: Bajusz Attila.

A REGHÓS BENDE-GÜZBAN: IQ buli. Dj.: Káposzta.

AZ ALKOTÓHÁZBAN (Árboc u. 1-3.) 15.30-tól fazekas szakkör felnőtteknek, 16 órától alkotó csemeték klubja. Holnap: 14 órától szövőszakkör.